

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. An licerat interdum à ministris peccatoribus Sacramentum
suscipere, si noueris statum illorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ministrantem dicunt peccare mortiferè, si sit in statu peccati mortalis.

Nec Con-
cionator.

Simili ratione, non est peccatum mortiferum, si concionator in peccato mortali concionetur, modò absit scandalum; quidquid dicat hic Caietanus, quem sequitur Nauarrus in Enchiridio. Ratio est; Quia concionari non est per se actus Ordinis; nec constat aliqua consecratione: vnde etiam Laicis aliquando concessum. Patet ex Concilio Carthaginensi 4. cap. 98. quare Caietanus in Summa sententiam mutauit verbo *Predicator*.

Quomodo
tamen su-
pradi-
centi
peccat
mortaliter

Aduerte tamen; Si Episcopus, Diaconus, vel Subdiaconus statuat expressè, vel interpretatiuè, frequenter aut longo tempore has functiones in peccato obire, omnino videri peccare mortiferè: quia hoc obiectum ita sumptum, est res grauis; & tale propositum videtur aliquem contemptum ipsius sacri muneris continere. Ita Suarez. Capitulum tamen quod citat, non vrget.

10
Sacerdotes
veteris Te-
stamenti
sacrificando
in mortali,
non pecca-
bant mor-
taliter.

Vtrum autem Sacerdotes Veteris legis peccauerint mortaliter, sacrificando in peccato mortali, non est ita certum. Quòd peccauerint mortaliter, videtur indicare D. Augustinus l. 2. contra Epistolam Parmeniani c. 5. ex testimonio Iſaiæ 66. Alij tamen putant non peccasse, & alium esse sensum illius capitis. Primò, Quia potissimum exigebatur mundities corporalis ab illis; vt patet Leuit. 19. & 21: ergo quando hanc præstabant, videntur satisfecisse. Secundò, Quia sacrificare est opus bonum, sicut alia bona opera externa; vnde nisi aliunde habeat quandam eximiam consecratione, sicut nostra sacrificia, non videtur esse mortalis irreuerentia. Tertiò, Quia orare, psallere Deo in peccato mortali, non est mortiferum: ergo neque sacrificare &c.

D V B I V M I.

Vtrum peccator ministrans Sacramentum in extrema necessitate peccet Mortaliter?

11
Responso
est negans
de baptiza-
te non so-
lerantur.

Respondeo, & Dico Primò, Peccator, ministrans Baptismum in extrema necessitate sine solemnitate, non peccat mortiferè, etiam si sit in statu peccati mortalis. Ita D. Thomas hic ad 3. Caietanus, & Sotus in hunc artic. Nauarrus cap. 25. num. 72. & plerique recentiores testis Durandus dist. 5. cum Paludano & Capreolo contrarium sentiant. Ratio est; Quia non gerit se tanquam ministrum Ecclesie in illo actu; ille enim actus Baptizandi, non est actus Ordinis, aut specialis potestatis; sed est communis omnibus hominibus in proximi necessitate, diuina dispensatione ob necessitatem proximi, concessus. Vnde non est credibile hominem sub tam graui obligatione teneri esse in statu gratiæ, dum id officij proximo præstat, cum nullam consecrationem aut gratiam ad illud accepit. Dices; Censetur poluere ipsum Sacramentum, quod in se eximiam sanctitatem habet. Respondeo; Non censetur: quia ad hoc ministerium non est institutus, nec gratiam ad hoc accepit, nec voluntariè illud capessit, sed solùm quasi compulsus necessitate proximi. Vnde, cum contritio illa subita sit valde difficilis, non censetur grauem irreuerentiam committere, aut sanctitatem Sacramenti contemnere, si eam non concipiat. Et hæc vera sunt, siue Minister ille sit laicus, siue sacerdos; quia sacerdos

sine solemnitate Baptizans, non vitur potestate peculiari sui ministerij, quam accepit in ordinatione: quamuis sacerdos ob decentiam in casu necessitatis sit laico præferendus, sicut & vir mulieri.

Petes; An saltem venialiter peccet talis Minister? Respondet Franciscus Victoria qu. 29. de peccatis venialiter sic baptizans, præsertim si ei sit facile contritionem concipere. Alij tamen absolute sentiunt, non peccare; quod etiam est probabile; quia ordinariè contritio est difficilis. Facile tamen committitur veniale ex defectu reuerentiæ: vnde saltem deberet dolere de sua indignitate.

An saltem
peccet ve-
nialiter sic
baptizans.

Ex his etiam patet; Parù esse probabilem sententiam Adriani, dum ait esse peccatum mortiferum, si peccator hostiam consecratam è terra leuet. Non enim ad hoc datur vlla consecratio, nec est Sacramenti administratio, nec confessio. Vnde omnes hoc tenentur facere, quando non est alius, qui dignus id præstet. Imò si cum reuerentia fiat, videtur esse actus Religionis potius quam irreligiositatis: sicuti si peccator cum reuerentia Christum dominum adhuc viventem tetigisset honoris causa, certè laudabiliter fecisset. Nec contra facit exemplum Ozæ; quia ille ob aliam causam percussus est. 2. Regum. 6.

Leuari à
peccatore
hostiam s.
c terra, non
est peccat.

Dico Secundò, In Baptismo solemniter, & in ceteris Sacramentis, si ministrantur in statu peccati mortalis, etià in extrema necessitate, est peccatum mortale. Nisi fortè in quibusdam perturbatione aut inconsideratione sui status excuset. Est communis Doctorum. Ratio est, Quia ad hæc primariò collata est singularis quædam & sacratissima potestas, quæ est participatio sacerdotij Christi, & gratia sanctificans, vt supra dictum: sunt enim primariè functiones sacerdotij Christi: ergo ex dignitate talis muneris tenentur ministri in statu gratiæ ea administrare. Neque articulus necessitatis excusat, modò non impediatur perturbatione aut temporis angustia. Hoc ipso enim quo quis ministerium istud sponte suscipit, suscipit etiam obligationem cum debita sanctitate, quantum in se est, illud obeundi, siue in casu necessitatis proximi Sacramenta administret, siue extra.

12
Admini-
strans Sa-
cramenta in
mortali,
peccat mor-
taliter.

Dices, Ad Sacramentum Matrimonij minister non accepit aliquam consecrationem: ergo huius administratio non erit peccatum mortale, si fiat in statu peccati mortalis.

Necessitas
non excusat.

Respondeo, Huius Sacramenti ministri sunt contrahentes, qui etsi non peccent mortiferè vt Ministri; tamen peccant vt sunt suscipientes, si in statu peccati mortalis contrahant: nam saltem ratione susceptionis requiritur in ipsis sanctitas.

13
Susceptio
matrimonij
requirit
sanctitatē.

D V B I V M II.

An liceat interdum à Ministris peccatoribus Sacramentum suscipere, si noueris statum illorum?

Respondeo & Dico Primò, Si alterius ministri non sit copia, in multis casibus licet à peccatore Ministro Sacramenta suscipere; & etiam petere, inducendo non paratum. Primò, In extrema vel graui necessitate Baptismi, Eucharistiæ, Penitentia, extreme Vnctionis, Secundò, Quando vrget

13
Si alterius
ministri non
sit copia.

do vrget præceptum Ecclesiasticum ad audiendū Missam, potes illum inducere ad celebrandum, modò sine scandalo possit celebrare. Tertio, Si vrget præceptum Ecclesiasticum communionis. Quarto, Si magna aliqua vtilitas confessionis, aut communionis inuiter, quæ alioquin multum esset differenda. Colligitur ex D. Aug. epist. 154. ad Publicolam, vbi ait, Licetum esse exigere iuramentum ab eo, quem scio iuraturum per falsos Deos, ad confirmandos contractus, quando aliter horū fides haberi nequit: Talis enim non se faciat peccato mali illius iuramenti, sed bono pacto seruandi fidem. Ratio est, Quia ego peto id quod valdè bonū est, quodque ipse mihi licitè potest prestare (potest enim contritionem concipere:) ergo non teneor cum tanto meo incommodo abstinere à fructu spiritali, ne ipse peccet. Confirmatur, Quia si ob commodum temporale possum exigere iuramentum ab infideli per falsos Deos iuraturus; & petere mutuum ab vsurario, quem scio vsuras exacturum; multò magis ob tantum commodū spiritale, possum petere Sacramentū à Ministro peccatore. Dices; Tu istum Ministrum scandalizas; nam das occasionem ruinæ. Respondeo; Est scandalum passiuum, quod nō teneor cum tanto meo incommodo vitare. Accedit; Quod rarò possit constare, an Sacerdos nunc sit in peccato; & si sit, num ante administrationem sit penitentia animo concepturus. Vnde in praxi non est hic magnus scrupulus faciendus.

Dico Secundo, Si alterius Ministri sit copia, qui sine peccato sit administraturus, nō potes inducere peccatorem non paratum, siue sit tuus Parochus siue non. Ratio est, Quia est contra charitatē non impedire proximi peccatum, quando commodè potes; & multo magis, contra charitatē est inducere illū ad aliquid, quod sine peccato non faciet, quādo nulla ratio te ad id premit. Et aduerte hoc peccatum inductionis posse esse mortiferū, si ille nullo modo esset paratus, & tu sine incommodo posses vti altero. Nec obstat, Quod ille sit tuus Parochus, & ius habeas ab eo petendi; quia non semper licet vti suo iure, nempe quando inde sequeretur grauis proximi læsio, & tua non magno opere interesset. Sotus tamē non putat esse mortale, si petatur à parcho; quod ordinariè verū est. Quod si non posses sine notabili incommodo vti altero Ministro, non esset mortale: imò posset incommodum esse tantum, vt nullum sit futurum peccatum: vt si alter procul absit; si sit asperior, si ignarus casuum, & difficultatum, quas habes.

DVBIVM III.

An liceat aliquando accipere Sacramēta à Ministro præciso ab Ecclesia per excommunicationem aut suspensionem?

15 In extrema necessitate pete Baptismum & Penitentia à quocumque.

Respondeo & Dico Primò, In casu extreme necessitatis potes ab excommunicato etiam non tolerato per Ecclesiam (id est, qui nominatim est denunciatus, vel manifestus percussor Clerici, ita vt nulla tergiversatione possit negari) petere Sacramentū Baptismi & Penitentia. De Baptismo docet D. Aug. lib. 2. contra epist. Parmeniani c. 13. & lib. 1. cōtra Donatistas c. 2. de Penitentia. Indicat Concil. Trident. sess. 14. c. 7. quia ait, In articulo mortis omnes Sacerdotes quoslibet penitentes posse absoluerē: & tenent plerique Doctores post

Concilium, inter quos Nauarrus in Enchiridio c. 27. n. 271. & ante Concilium Syluester verbo Confessor. primo, q. 20. qui citat Paludanū, Aureolum, & Archidiaconum. Ratio est, Quia periculosissimum est sine his Sacramentis ex hac vita discedere: vnde non debuit vllus Minister aliquo modo idoneus, in hoc articulo excludi. Vnde etiam fit, vt talis Minister neque peccet, (si saltem vt absoluat, contritionem concipiat) neque irregularitatem incurrat.

Dico Secundo, A tali Ministro nō potest peti viaticum communionis, aut extrema Vnctio. Ita cōmuniter DD. Nam, vt ait Nauarrus supra, ante Conc. Trident. communis sententia erat, solum baptismum in extrema necessitate à talibus peti posse: & post Concil. idem plerique tenent de Confessione; non tamen de alijs Sacramentis. Ratio est; Quia hæc Sacramenta non sunt tantę necessitatis.

Dico Tertio, Si Minister ille excommunicatus, sit ab Ecclesia toleratus (id est, si nō est denunciatus nominatim, aut manifestus Clerici percussor) & sit tuus Parochus, potes ab eo liberè Sacramēta petere, non solum tempore necessitatis, aut præcepti; sed etiam ob magnam vtilitatem spiritalem; modò alterius Ministri nō sit tibi facilis copia. Ita Dom. Soto, & alij passim. Ratio est, Quia iste Minister, quamdiu ab Ecclesia toleratur, non est tibi magis vitandus, quàm si non esset excommunicatus. Vnde, si sit tuus Parochus, potes ab illo petere Sacramenta, & etiam eum cogere administrare, nam habes ius petendi: ergo ipse potest tibi sine omni peccato administrare, si velit: nemo enim obligatur ad aliquam actionem, quā sine peccato nequit obire. Sufficit autē, vt in eo casu concipiat contritionē, & procuret absolutionem à censura si potest: quod si non potest, permittitur Sacramēta administrare, nec cōtrahet irregularitatem. Secus, si facile poterat interim absolui. Aduerte tamen talem Parochum nō se posse offerre aut ingerere; tunc enim grauius peccaret, & irregularis fieret. Ratio est, Quia nō potest administrare, nisi subdito petente & vrgente, vt ostendimus in tractatu de Excommunicatione.

Petes, An possim ob huiusmodi causas etiam petere Sacramenta ab eo, qui non est Parochus, tamen excommunicatus est & toleratus? Respondeo, Non posse me petere, nisi ipse interim possit obtinere absolutionē censuræ, vel nisi sit extrema necessitas. Ratio est, Quia non possum petere aliquid ab alio, quod ille sine peccato non potest mihi prestare. At ille Sacerdos nō potest sine peccato Sacramenta administrare, nisi excuset extrema necessitas, vel in potestate eius sit interim obtinere absolutionem.

Quidam tamen existimant, Si iste Sacerdos sit expositus, actu confessiones aliorum audiens, vel Eucharistiā administrans, posse me accedere; quia in hoc casu non censeor petere. Quæ sententia, etsi sit probabilis, videtur tamen falsa, præsertim de Confessione. Qui enim accedit confessurus, manifestè petit & exigit sibi impendi absolutionem: vnde intercedit hic saltem aliquis indutiō & petitio ad hunc actum indiuiduum, qui est necessariò peccatum. Idem videtur de Communionem, etsi minor sit ratio.

Non tamen Viaticum aut extremam Vnctionem.

16 Si sit toleratus & tuus Parochus, pete omnia Sacramenta.

Si non sit Parochus.

Si expositus.